

JAARVERSLAG 2023

STICHTING NVBS-RAILVERZAMELINGEN

Amersfoort, februari 2024

Algemeen

2023 is een jaar van grotere veranderingen voor de SNR geweest. Het teruglopend aantal leden van de NVBS in de afgelopen jaren heeft geleid tot een "aanvalsplan" dat het Hoofdbestuur van de NVBS presenteerde op de ALV op 6 mei 2023 in Deventer. NVBS- én SNR plannen kwamen in 2023 ten uitvoer:

- Aan de kostenkant werd een strikt zuinig beleid gevoerd. De depotruimte werd in het najaar van 2023 verlaten. Onze werkvoorraad die daar opgeslagen stond, moest in korte tijd worden overgebracht naar de SNR archiefruimte. Met wat passen en meten lukte dat;
- De SNR heeft – in samenspraak met de NVBS- "Fondsenwerving" ter hand genomen. In het decembernummer van Op de Rails was daartoe een folder bijgevoegd over 'Nalatenschappen en Schenkingen'. Het beleid van het bestuur is erop gericht om in grotere mate dan tot nu toe eigen inkomsten te verwerven;
- Momenteel draagt de NVBS zorg voor onze huisvesting(skosten) maar dat is geen vanzelfsprekendheid meer. Het bestuur heeft daarom een verkenning uitgevoerd naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor het geval dat dat nodig zou zijn. Ondertussen zet het bestuur een continuïteitsreserve op zodat in ieder geval de middellange termijn gefinancierd is.
- Het overbrengen van materiaal uit het depot in combinatie met de instroom van nieuw materiaal leidde tot het aanscherpen van het collectieprofiel. Ook het opschonen van de collectie wierp z'n vruchten af. Niettemin doken in de verwerking van binnengekomen materialen knelpunten op; deze worden bij de bespreking van de deelcollecties vermeld;
- Méér dan in de afgelopen jaren heeft het bestuur zich op de buitenwereld gericht om naamsbekendheid aan SNR (én NVBS) te geven. Omgekeerd heeft de SNR gebruik gemaakt van advies- en voorlichtingsbijeenkomsten van organisaties die zich professioneel bezighouden met (historisch) erfgoed.
- Zo zijn bijeenkomsten bezocht over collectiebeheer en auteursrechten-problematiek.
- Aan het eind van jaar diende de SNR een aanvraag voor subsidie bij het Cultuurfonds in voor de aanschaf van apparatuur waarmee gedigitaliseerd kan worden. Inmiddels is die aanvraag gehonoreerd.

Raadpleging van het archief

De collectie van de SNR staat de leden van de NVBS en derden ter beschikking, die daar wegens eigen belangstelling en/of onderzoek gebruik van maken. - Derden weten de SNR in toenemende mate te vinden. In 2023 werd de SNR door derden voor de volgende informatie benaderd:

- Reconstructie van een reis in mei/juni 1942 van Midwolda naar 's Gravenzande;
- Bronnenonderzoek over veiligheid van baanwerkers;
- Vervoer van Hongaarse kinderen naar Nederland in de periode 1920-1928. Op 15 oktober 2023 verzorgde de SNR een presentatie over dit onderwerp in museum 't Lindenholt in Nijmegen waar een tentoonstelling was over dit onderwerp;
- De treinbeschieting te Maarssen op 28 mei 1944;
- Reconstructie van een treinreis van Maastricht naar Gorkum en van Maastricht naar Leeuwarden in april 1895;
- Voor de SNE leverde de SNR een aantal foto's voor het speurboekje voor de spoorzoekexcursie naar de LTM op 7 en 21 oktober 2023. Ook een gids voor die excursies werd gesteld;
- De ligging van de sporen rond Den Haag "Loolaan" in de loop der tijd;
- Het NIOD –waar we al eerder informatie aan leverde- verzocht de SNR medewerking te willen verlenen aan een studiedag over particuliere archieven en de rol die zij kunnen spelen bij historisch onderzoek. Die medewerking verleenden we door een presentatie op 28 november 2023 in Amsterdam;
- Foto- en filmmateriaal over station Deventer welke in een documentaire over dit station in september 2023 gepubliceerd werd.

Organisatie

Statutair is bepaald dat bestuursleden maximaal twee termijnen van vier jaar zitting kunnen hebben. Er is enige zorg over de (tijdige) beschikbaarheid van nieuwe bestuursleden. De bestuursfunctie "digitale coördinator" wordt nu al meerdere jaren ad interim ingevuld; voor een slagvaardig beleid is dit –mede gezien de ontwikkelingen rond digitalisering- geen gelukkige situatie. Het (zittende) bestuur blijft actief zoeken naar een kandidaat. Verder blijft het zoeken naar vrijwilligers voor het werken aan de collectie. Er is vooral behoefte aan fotoshoppers.

Terzijde zij opgemerkt dat twee SNR bestuursleden voor de NVBS het e-mailadres "info@nvbs.com" "bemensen". In het NVBS-verslag hierover de details.

Bestuur

Het bestuur bestond op 1 januari 2023 uit Sjef Janssen (voorzitter), Klaas Rixten (secretaris), Frank Vollmuller (penningmeester), Maikel Rörik (digitale zaken a.i.), Erwin Voorhaar (conservator), en (benoemd vanuit het Hoofdbestuur) Kees Wielemaker.

Het bestuur vergaderde acht keer in 2023; waarvan één keer digitaal. In de loop van 2023 is Erwin Voorhaar teruggetreden als conservator.

Pieter Eveleens Maarse heeft zijn functie als conservator overgenomen.

Bijzonderheden collectie

Op verzoek van enkele beheerders heeft het bestuur zich gebogen over het samenvoegen van de fotocollecties spoor en tram van het voormalige Nederlands-Indië. Directe aanleiding hiervoor was het grote aantal dubbelingen in beide deelcollecties. Deze situatie kon ontstaan omdat de scheiding tussen spoor en tram in het voormalige Nederlands-Indië -meer dan in andere landen- veel minder eenduidig te maken is (overname, fusie, wijziging wettelijke status). De samenvoeging heeft inmiddels plaatsgevonden.

In de afgelopen jaren verleende de SNR medewerking aan een project van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed om te komen tot een kaart waarop alle spoor- en tramwegen staan afgebeeld. Primaire doel van die kaart was –volgens de RCE- ‘de wens om de historische context van de [Mobiele Collectie Nederland](#) beter zichtbaar te maken en het bewustzijn ervan te vergroten’. Gezien het meer algemene karakter van de kaart van de RCE (alle vormen van mobiliteit), konden specifieke wensen van de NVBS/SNR in deze kaart niet worden gerealiseerd. Parallel aan de totstandkoming van de kaart van de RCE heeft een NVBS-lid een specifieke spoor- en tramwegkaart van Nederland gemaakt die wel rekening houdt met onze specifieke wensen. Deze kaart is te vinden op <http://spooratlas.nl/>.

Mutaties Beheerders

In 2023 is Anne Lohman benoemd als medebeheerder van de collectie plaatsbewijzen tramwegen.

Henk Scherpenhuizen (Foto's Tramwegen Overige Buitenland) en Ton Steens gaven aan hun werkzaamheden op te schorten in verband met hun gezondheid.

Raildagen op 15 en 16 september 2023

De SNR was in samenspraak met de NVBS tijdens de Raildagen geopend en bemenst. In de SNR-ruimte was een kleine expositie voor bezoekers opgezet om een beeld te geven van onze activiteiten. De bezoekers waren veelal hobbyisten (en geen spoor-professionals) waarvan het merendeel nog niet eerder in NVBS-Centraal geweest was.

Beeldbank

De beeldbank werd wederom uitgebreid door de inzet van velen. De heer Garn uit Hamburg (organisator van veel Plandampf evenementen) complimenteerde via Ton Pruisen de NVBS/SNR met onze Beeldbank. In het bijzonder de toegankelijkheid van deze Beeldbank sprak aan; de heer Garn is voornemens onze Beeldbank als voorbeeld neer te zetten voor de Bildgalerie van de Eisenbahnstiftung. Zie <https://eisenbahnstiftung.de/bildergalerie>.

Met leedwezen stelt het bestuur vast dat het misbruik van onze foto's toeneemt. De SNR zal daarom een aantal technische maatregelen nemen om dit tegen te gaan. Er wordt doorgedaan met het aansprakelijk stellen van overtreders, niet omdat wij dit zo'n aantrekkelijke tijdsbesteding achten maar dat het geen pas geeft dat van het vele vrijwilligerswerk van het opbouwen en beheren van een goede beeldbank schaamteloos misbruik wordt gemaakt.

Schenken en aanwinsten

- Gerrit van Arendonk liet een grote hoeveelheid vervoersbewijzen en documentatie na;
- Gerrit Berends schonk de SNR zijn foto's en bijbehorende negatieven van trams uit de periode 1953-2002;
- Jaap van den Berg schonk dia's van zijn overleden broer;
- Ton Dijkers legateerde zijn collectie tramwegen aan de SNR; zijn modeltrams zijn geschonken aan het Rijdend Tram Museum in Ouddorp;
- Mevrouw Dentz schonk de plak- en knipselboeken van haar overleden partner;
- Frank Haalmeijer schonk zijn negatievencollectie uit het tijdvak 1961-1972;
- Marco Kartman schonk een verzameling petten van zijn (overleden) vader, waaronder een fraai exemplaar uit Indonesië waar zijn vader de spoorwegen geadviseerd heeft;
- Henk Nanninga schonk een tweede zending boeken, dienstregelingen en rapporten;
- Het Spoorwegmuseum schonk een grote collectie foto's en ansichtkaarten die niet langer in hun collectieprofiel pasten. De foto's betreffen veelal Duitse en Engelse locomotieven waaronder vele fraaie, grote fabrieksfoto's;
- Kees van de Meene schonk vele bedieningsvoorschriften van de NS (BVS) en tekeningen;
- De heer Modderman schonk een spoorwegkaartkaart van Java van voor 1909 waarop ook alle suikerrietlijntjes vermeld staan;
- De heer Pijnacker Hordijk die al eerder spoordocumentatie naliet, schonk documenten over de grensbaanvakken;
- Mevrouw Pontvuijst schonk in aansluiting op de films nu ook de filmbewerkingsapparatuur van haar overleden vader;
- De heer van de Rest schonk dia's in vervolg op een eerdere schenking;
- De heer Verwoert schonk spoordocumentatie uit de jaren 80 en 90;
- Mevrouw Wessels schonk dia's;
- De heer de Vries schonk films;
- Leo Zilverentant schonk zijn collectie foto's en en bijbehorende negatieven;
- De negatieven van de heer L. Stigter konden worden verworven. De heer Stigter maakte zijn eerste foto in 1929, dus nog voor de oprichting van de NVBS in 1931;

De folder 'Nalaten en Schenken' die in december 2023 verscheen, zette meerdere NVBS-leden aan het denken wat te doen met de eigen collectie. Het bestuur is daarover in gesprek met een aantal NVBS-leden.

De SNR werd in de loop van 2023 verrast door een aantal (zeer royale) schenkingen in geld ten behoeve van de instandhouding van de collectie. Ook moet worden vermeld dat veel vrijwilligers hun reiskosten schenken aan de SNR. Door de schenkingen in geld zijn we in staat "weerstandsvormogen" op te bouwen.

Verslagen van de beheerders van de deelcollecties

Collecties algemeen (Conservator Pieter Eveleens Maarse)

De collectie is in 2023 uitgebreid met de schenkingen zoals hiervoor beschreven. Door het indikken/ontdubbelen van de collectie is de omvang redelijk gelijk gebleven.

Naar aanleiding van de geslaagde proef van het digitaliseren van het MT-GT-archief is besloten om te onderzoeken welke delen van het archief hiervoor in aanmerking komen. In eerste instantie wordt gedacht aan delen van de "bedieningsvoorschriften" die zijn geschonken door de heer Van de Meene.

Archief "Film en geluid" (Beheerder/aanspreekpunt Nico Spilt)

Ook in 2023 is de collectie door enkele interessante schenkingen weer gegroeid. Het streven is om zoveel mogelijk beeldmateriaal in digitale vorm om te zetten. Een deel van de gedigitaliseerde films kan worden bekeken via de website van de NVBS. De rest is beschikbaar voor onderzoek. Hiervoor kan men contact opnemen met de beheerder van het archief. Het originele filmmateriaal is kwetsbaar en kan daarom niet worden uitgeleend.

Fotocollectie "Spoorwegen Buitenland"

(Beheerder/aanspreekpunt Pieter Eveleens Maarse)

Door diverse oorzaken hebben de beheerders minder tijd kunnen besteden aan deze collectie dan voorgenomen. Dit jaar zijn er aantal forse verzamelingen foto's binnengekomen, waaronder een groot aantal foto's en prentbriefkaarten van het Nederlands Spoorwegmuseum. Het overgrote deel van deze binnengekomen verzamelingen is verwerkt.

De verzameling Oostenrijkse foto's en prentbriefkaarten is gesaneerd. Er is nog steeds een beperkt aantal nog niet uitgezochte fotoverzamelingen aanwezig.

Een aantal prentbriefkaarten met Duits propagandistisch karakter uit de 2^e wereldoorlog zijn overgedragen aan het NIOD.

Voor 2024 is het voornemen om het grote aantal van het NSM ontvangen prentbriefkaarten te verwerken en de collectie Zwitserse foto's en prentbriefkaarten van dubbel te ontdoen.

Archief fotonegatieven (Beheerders/aanspreekpunt Gerard de Graaf en Robert Sirks)

De collectie werd in 2023 met de negatieven van vijf (voormalige) leden uitgebreid.

Veel tijd werd opnieuw gestoken in het documenteren van in dit opzicht incomplete collecties negatieven. Het ontzuren, door negatieven in zuurvrij materiaal om te pakken, is voortgezet.

Voor wat betreft de fotonegatieven kan gesteld worden dat SNR een ware schat in huis heeft.

Diacollectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

In 2023 ontving de SNR vier diacollecties: De diacollectie van ons al enkele jaren geleden overleden lid de heer L. van den Berg, de diacollectie van ons lid de heer R. van der Rest en een diacollectie in bezit van ons lid de heer D. Eveleens Maarse. Verder heeft de beheerder zijn eigen dia's bij de SNR ondergebracht.

De volgende projecten lopen of zijn afgerond:

- Diacollectie Kaper (6x6 dia's): geselecteerd, gescand, ontraamd en opgeborgen.
- Diacollectie Saher: geselecteerd, gescand, ontraamd en opgeborgen.
- Diacollectie Böing: selectie afgerond, gestart met scannen.
- Diacollectie Pennin: gestart met selecteren en scannen.
- Diacollectie Eveleens Maarse: selectie afgerond
- Diacollectie Jongerius: geheel afgerond, en opgenomen in de beeldbank.

In het vorige jaarverslag werd melding gemaakt van de omvangrijke maar moeizaam geordende en gedocumenteerde diacollectie van de heer Vocke. Onderzocht wordt hoe hieruit een serie dia's kan worden geselecteerd die en fotografisch de moeite waard zijn en voldoende interessant voor onze op Nederland en omliggende landen gerichte beeldbank en van voldoende gegevens zijn voorzien. Dit wordt een complexe en arbeidsintensieve operatie waar we in 2024 hopelijk een begin mee kunnen maken.

Digitale collectie (Beheerder/aanspreekpunt René Jongerius)

Als vooroefening op het bewerken van de dia collectie van de heer Vocke is de eveneens moeizaam geordende en gedocumenteerde collectie digitale foto's van deze fotograaf bewerkt. Uiteindelijk is het gelukt uit een totaal van ongeveer 24.000 bestanden (waarvan de helft bewerkte, dus in feite dubbele exemplaren) 4.300 exemplaren te destilleren die voorzien zijn van enige gegevens, d.w.z. datum en locatie, veelal geen materieel- of treinummers. Daarnaast nog 800 afbeeldingen uit Nederland en België met alleen een datum, maar waaraan mogelijk op basis van kennis en ervaring meer gegevens zijn toe te voegen. Met het opnemen in de beeldbank is gestart.

Ook is de al enkele jaren in ons bezit zijnde collectie digitale foto's van ons lid de heer Böing bewerkt en beschreven. Deze zal in de loop van 2024 van complete beschrijvingen worden voorzien en in de beeldbank opgenomen.

Documentatie "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerders /aanspreekpunt Roelof Hamoen, Evert Heusinkveld en Jacques Klok)

In 2023 werden enkele schenkingen voor de deelcollectie Spoorwegen Nederland ontvangen. De belangrijkste aanwinsten waren:

- Van de heer Pijnacker Hordijk een verzameling documenten over de grensbaanvakken;
- Van de heer Van de Meene een deel van zijn verzameling documenten over de spoorwegen in Nederland.

De aanwinsten zijn beschreven en ingevoegd in de bestaande rubrieken. Regelmatig werden mondelinge, schriftelijke en telefonische inlichtingen gegeven. Gezien de rijke inhoud van de verzameling is het vaak mogelijk gerichte informatie te geven.

Meerdere collectieoverzichten "Documentatie Spoor Nederland" werden op de website van de NVBS geplaatst.

Documentatie "Tramwegen NL en vm. Koloniën"

(Beheerder/Aanspreekpunt Dirk Eveleens Maarse, Ton Steens)

Dit verslagjaar werd in enkele gevallen informatie verstrekt aan NVBS-leden en derden.

Vrijwel het gehele jaar werd besteed aan het ordenen en invoegen van de omvangrijke en waardevolle nalatenschap van de heer Dijkers. Dit werk werd medio november afgerond. Al doende werd begonnen de beschikbare opslagruimte efficiënter in te delen.

Foto's en prentbriefkaarten "Spoorwegen NL"

(Beheerder/aanspreekpunt Erikjan Sachse, Peter v.d. Vlist, Remmo Statius Muller en Ewolt Wolters)

De hoeveelheid naar rubriek ingevoegde en dus voor de leden raadpleegbare foto's en prentbriefkaarten groeit verder. Er zijn ongeveer evenveel foto's ingevoegd als dat er nieuw binnengekomen zijn.

Het "Team Digitaal" heeft met name nieuw binnengekomen NS-foto's, persfoto's en prentbriefkaarten gescand. De scans hiervan zijn grotendeels al via de Beeldbank raadpleegbaar.

Op de planning van Team Digitaal staat ook het inscannen van andere delen van de collectie. De grote collectie foto's van stoomlocomotieven, diesellocomotieven, elektrische locomotieven en dieseltreinstellen is zo goed als geordend en staat daarmee klaar om te scannen. Doordat de capaciteit van het Team Digitaal beperkt is en zijn krachten moet spreiden over heel SNR is met het digitaliseren van deze collectiedelen nog steeds geen begin gemaakt.

De groei van de fotoverzameling is in 2023 op wat beperktere schaal dan voorheen doorgegaan. Nieuwe toegangen zijn geweest:

Foto's en prentbriefkaarten uit schenkingen en nalatenschappen van enkele NVBS'ers (ca 100 stuks), de collectie van de heer Zilverentant bestaande uit foto's en prentbriefkaarten. Dit zijn ruim 10.000 foto's die vanaf eind 2023 en in de loop van 2024 naar SNR overgaan.

Een steeds grotere hoeveelheid vragen kon per e-mail of via de Beeldbank worden beantwoord. Er zijn de nodige foto's digitaal aangeleverd t.b.v. artikelen in Op de Rails, voor de NVBS-website en voor enkele projecten. In deze laatste categorie vallen de door derden uit te geven boeken en artikelen in andere tijdschriften. Te noemen is hier de nieuwe uitgave van het boek De Nederlandse Stoomlocomotieven van Remmo Statius Müller en Guus Veenendaal.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen NL en vm. Koloniën"

(Beheerders/aanspreekpunt René Platjouw, Frits Spee en Sjoerd Bekhof)

Over het afgelopen jaar 2023 is er voortvarend doorgegaan met het verwijderen van dubbelingen in de collectie. Nieuwe inbreng werd nagekeken op kwaliteit, doublure en indien niet aanwezig ingevoegd in de bestaande collectie. De collectie van Indonesië en Suriname is gedeeltelijk bewerkt, maar daar zit komend jaar nog wel wat werk in. Zoals elk jaar is Frits Spee een geweldige steun en toeverlaat vanwege zijn grote kennis van allerlei stoomtrambedrijven.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen België, Luxemburg en Frankrijk" (Beheerder/aanspreekpunt Maurits van Witsen)

Ook dit jaar is de tramfoto verzameling nog voorzichtig gegroeid met enkele foto's, vooral dankzij enkele actuele toevoegingen. Het aantal is dus bijna gelijk gebleven, afgerond bij België 15.000, Luxemburg 500 en Frankrijk 15.500. Nieuwe documenten van vóór 1980 blijven uiteraard welkom, maar ook van na dit tijdperk van nieuw rollend materieel en van recent in dienst gestelde trajecten zijn welkom.

Deze NVBS-verzamelingen blijven voorlopig nog geheel in Zeist ondergebracht. Het aantal bezoeken aan de verzameling is in 2023 beperkt gebleven. Wel waren er diverse verzoeken om documentatie met foto's. Ook in 2024 is men, mits na telefonisch overleg, welkom bij de beheerder.

Foto's en prentbriefkaarten "Tramwegen Overig Buitenland" (Beheerder/aanspreekpunt Toon van Liempt, Karel van Hilten en Gerrit -Jan van Tiel).

Er is een vervolg gemaakt met het selecteren van de foto's.

- Fotocollectie foto's tot 10 x 15: Deze fotocollectie stabiel gebleven
- Fotocollectie grote foto's (tot 20 x 30): Deze collectie is opgeborgen in hangmappen.
- Fotocollectie met foto's groter dan 20 x 30: Deze verzameling wordt ook bewaard in hangmappen.

Plannen voor 2024: Verwijderen van de dubbele prentbriefkaarten c.q. aanzichtkaarten en de voorselectie van de instroom.

Materieeltekeningen (Beheerder/aanspreekpunt Frits Spee en Dirk Eveleens Maarse)

Van de schenking van de privécollectie van de heer Dijkers te weten de "materieeltekeningen tramwegen" is een groot deel in 2023 verwerkt en toegevoegd aan de collectie. Het overige deel zal worden verwerkt in het komende jaar. Hierdoor is er vrijwel geen tijd besteed aan het beheer van de spoorwegtekeningencollectie. Er werd een dozijn aanvragen voor kopieën ontvangen wat resulteerde in kleine en zeer grote bestellingen van zowel spoorwegtekeningen als tramwegtekeningen. Opvallend is dat de bestellingen vrijwel uitsluitend van modelbouwers afkomstig zijn. Ook werden 20 nieuwverworven tekeningen op spoorweggebied geregistreerd, maar nog niet toegevoegd.

Kaartmateriaal en bouwtekeningen (Beheerder/aanspreekpunt Kees Kooij)

In de loop van het jaar is het kaartmateriaal van de heer Van de Meene overgedragen aan de SNR. Het materiaal is verdeeld in twee groepen.

- Een aantal tekeningen opgeborgen in kokers. De inhoud van deze kokers is ook digitaal aangeleverd. De tekeningen zijn in hun geheel opgeslagen.
- Het tweede deel bestond uit separaat opgerolde tekeningen en inmiddels is het grootste deel verwerkt. Het restant wordt in 2024 verwerkt.

De collectie "Kaartmateriaal en bouwtekeningen" bestaat uit originele afdrucken (witdruk of blauwdruk), calques en fotokopieën van afdrucken.

Bijzondere vermelding verdienen de tekeningen van de stations van de Luik-Limburgse Spoorwegmaatschappij. De tekeningen zijn helaas niet uit één stuk, maar bestaan uit met plakband aan elkaar gezette stukken.

Vervoerbewijzen "Spoorwegen NL" (Beheerder/aanspreekpunt Marco Moerland A.I. en Roel den Haag)

In 2023 zijn 17 schenkingen en legaten ontvangen van diverse (niet)-leden.

Allen nogmaals hartelijk dank! Bijzondere vermelding verdient het zeer omvangrijke legaat van de heer Van Arendonk. Vele hiaten in de documentatie- en vervoerbewijzencollectie werden met de schenkingen/legaten opgevuld.

Diverse vragen van (niet-)leden zijn beantwoord en bijdragen zijn geleverd voor de digitale nieuwsbrief NVBS Actueel. Deze verschijnen nu ook in het Engels resp. Duits in de bladen van de Transport Ticket Society resp. de Club of Ticket Collectors

Vervoerbewijzen "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerder/aanspreekpunt Marco Moerland en Anne Lohman)

In de loop van het jaar 2023 is de collectie met een beperkt aantal hedendaagse plaatsbewijzen aangevuld. Door de komst van de OV-chipkaart en door nieuwe betaalmethoden is de aanvulling met actuele plaatsbewijzen van trambedrijven gering. Uit giften en nalatenschappen is de verzameling met een bescheiden hoeveelheid oude plaatsbewijzen uitgebreid.

De SNR-collectie geeft momenteel een goed en vrijwel volledig overzicht van tramkaartjes van bijna alle trambedrijven die er in Nederland en haar voormalige overzeese gebiedsdelen gedurende meer 150 jaar in gebruik zijn geweest.

Knipsels "Tramwegen NL en vm. Koloniën" (Beheerder/aanspreekpunt Ronald Weber en René Janson)

Dit jaar zijn er door persoonlijke omstandigheden in het eerste kwartaal 2023 van de Beheerder/aanspreekpunt minder werkzaamheden uitgevoerd. Er wordt aan deze collectie gewerkt overeenkomstig het besluit van 2022.

- Knipsels jonger dan 2000 worden niet langer gearhiveerd omdat door het beschikbaar komen via Delpher de informatie aldaar aanwezig én doorzoekbaar is.
- Knipsels tot 1960 worden in principe bewaard
- Knipsels tussen 1960 en 2000 worden (zeer) selectief bewaard.

Knipsels worden in principe op bedrijf/datum opgeborgen (naast een map "algemeen").

Knipsels "Spoorwegen NL en vm. Koloniën" (Gesloten deelcollectie)

Aan deze deelcollectie wordt niet gewerkt. Curator is conservator Pieter Eveleens Maarse

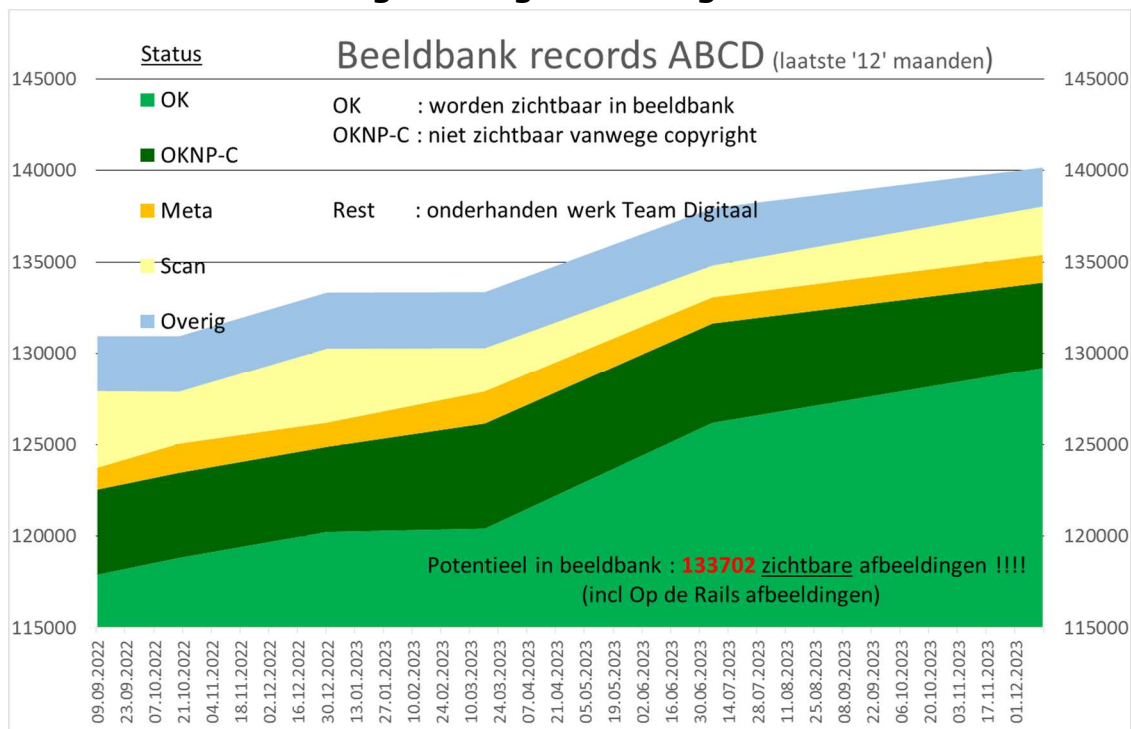
Fotobureau (Beheerders/aanspreekpunt Robert Sirks en Adriaan Pothuizen)

Er zijn in 2023 door 40 personen, sommige meerdere keren, bestellingen gedaan van fotoafdrukken en scans uit de Beeldbank. Het aantal bestellingen van afdrukken is met 5 gelijk gebleven, maar drie bestellingen betroffen grote aantallen waardoor het aantal bestelde afdrukken steeg van 19 naar 255. De resterende 35 bestellers maakten gebruik van de tweede taak van het Fotobureau, de levering van digitale bestanden van scans. Een behoorlijk deel van de bestellers waren geen lid van de NVBS, n.l. 22, die bestelden in de regel voor commercieel gebruik of voor privégebruik in huis. Het aantal bestelde scans is weer gestegen van 207 naar 313. We konden diverse railmusea helpen, en ook de Vrienden van het Spoorwegmuseum gebruikten onze foto's voor hun tijdschrift. Van de bestellingen in 2023 kwamen er zes van bestellers uit het buitenland: uit België, Groot-Brittannië, Duitsland, Zwitserland, Zweden en Noorwegen. Naast de bestellingen waren er enkele aanvragen die (nog) niet tot een bestelling leidden. Ook waren er meerdere aanvragen van filmbeelden voor een film op de landelijke tv en YouTube films van NS en enkele emplacementstekeningen uit de Railatlas. Het Fotobureau heeft het jaar kunnen afsluiten met een goed financieel resultaat.

"Team Digitaal" (Beheerder/aanspreekpunt a.i. Maikel Rörik)

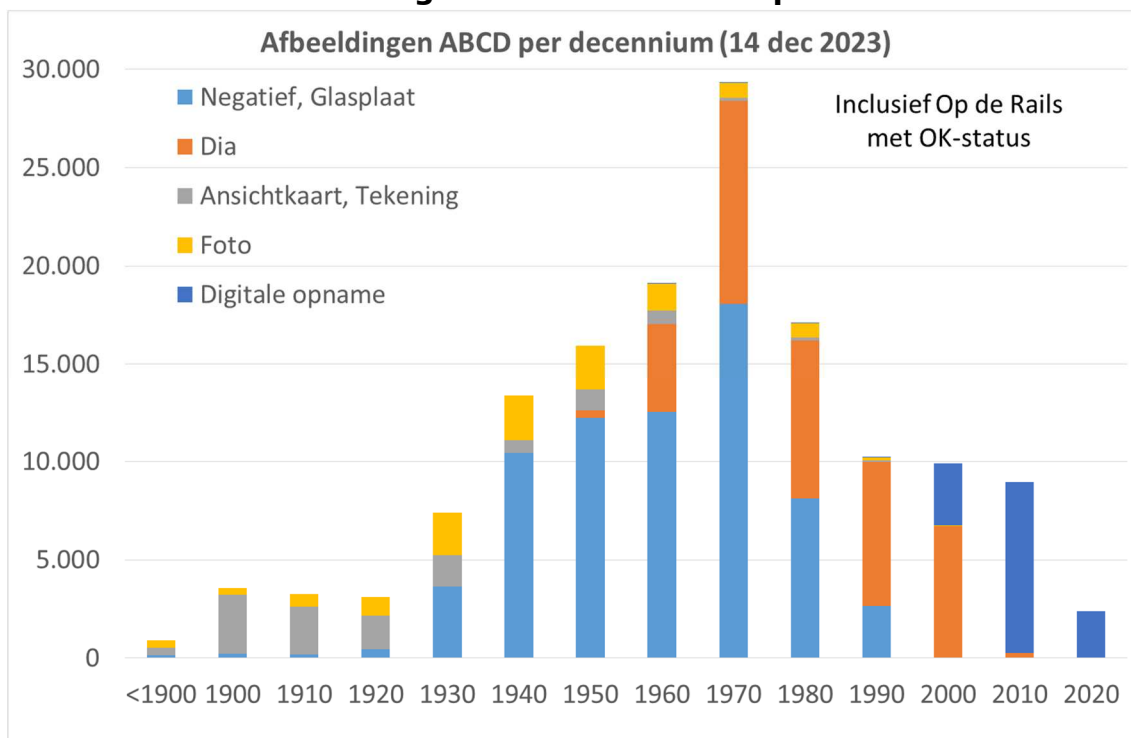
Ook in 2023 is er nog steeds een te kort aan capaciteit (nog onvoldoende Photoshoppers). Hierdoor ontstaat dus een oplopende werkvoorraad. Ook is de vacature van digitaal-coördinator ondanks diverse oproepen in 2023 nog steeds niet vervuld. Maar het werk aan de afbeeldingen voor de beeldbank gaat gestaag door. Ten opzichte van het vorige verslagjaar 2022 is er qua vrijwilligers en werkzaamheden weinig veranderd; alleen de "vulling" van de beeldbank loopt jaarlijks op. Momenteel zijn er ruim 130.000 afbeeldingen te vinden in de beeldbank, maar in de onderliggende databases staan er al ongeveer 10.000 klaar om na bewerking gepubliceerd te worden. Zodra weer een nieuwe update van de beeldbank volgt, worden deze afbeeldingen uiteraard ook zichtbaar.

Afb. 1 Ontwikkeling omvang afbeeldingen in beeldbank 2023

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Afb 2 Afbeeldingen Beeldbank naar opnamedatum

Samenstelling grafiek: H. Koopmans

Financiën

RESULTATENREKENING				
	Raming	Begroting	Resultaten	
	2025	2024	2023	2022
BATEN				
Legaten	10.000	10.000	1.420	15.500
Bijdrage NVBS				11.000
Schenken / giften	5.000	5.000	32.471	7.962
Bijdrage fotobureau	1500	1.500	3.466	1.671
Verkopen	500	500	3.331	3.856
Tekeningen	300	300	291	218
Rente	1.000	1.000	655	
Diverse	300	300		377
	18.600	18.600	41.634	40.584
LASTEN				
Reiskosten	7.000	7.000	5.725	6.621
Beheerkosten	3.000	3.000	1.334	2.888
Investering				1.429
Bestuur, administratie	400	400	410	376
Bankkosten	200	200	255	188
Aankoopkosten collectie	1.000	1.000	974	72
Overige kosten			312	
	10.600	10.600	9.010	11.574
Baten	18.600	18.600	41.634	40.584
Lasten	10.600	10.600	9.010	11.574
Resultaat	8.000	8.000	32.624	29.010
BALANS				
	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA				
Liquide middelen	136.451	128.451	119.603	85.578
Vorderingen			848	2.560
	136.451	128.451	120.451	88.138
PASSIVA				
Eigen vermogen	103.451	95.451	87.451	69.827
Reservering collectievorming	3.000	3.000	3.000	3.000
Reservering digitalisering	15.000	15.000	15.000	15.000
Continuïteitsreserve	15.000	15.000	15.000	
Te betalen kosten				311
	136.451	128.451	120.451	88.138
VERMOGENSVERGELIJKING				
Eigen vermogen 1 januari	95.451	87.451	69.827	40.817
Resultaat	8.000	8.000	32.624	29.010
	103.451	95.451	102.451	69.827
Af: dotatie continuïteitsreserve			-15.000	
Eigen vermogen 31 december	103.451	95.451	87.451	69.827

Samenstelling overzicht: penningmeester SNR

Toelichting Resultatenrekening 2023

- In 2023 ontving de SNR twee legaten.
- Over de legaten is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.
- De bijdrage van de NVBS is gestopt als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen.
- In de bijdrage fotobureau is opgenomen € 1.218 voor nabetaalde auteursrechten van een al verschenen publicatie.
- De schenkingen/ giften bestaan uit € 4.764 gedeclareerde kosten van SNR medewerkers die niet zijn uitbetaald maar zijn geschonken.
- Over de schenkingen is geen schenkingsrecht verschuldigd aangezien SNR een ANBI-status heeft.
- De verkopen bestaan uit afgestoten stukken die zijn geveild, verkocht op de NVBS verkoopdag en aan derden zijn aangeboden.

Toelichting Balans per 31-12-2023

- De Liquide middelen bestaan uit een rekening courant en direct opeisbare spaarrekening bij de ING Bank. Er is geen kas met contante middelen.
- De vorderingen bestaan uit de opbrengst van een veiling die ontvangen is in januari 2024.
- Reservering voor aanschaf van apparatuur, zowel vervanging als uitbreiding is noodzakelijk. De aanwezige apparatuur wordt nog gebruikt zolang het nog goed gaat. Om in toekomstige apparatuur en software te kunnen voorzien is overgegaan tot reservering.
- Het resultaat van het verslagjaar is volledig aan het eigen vermogen toegevoegd.
- Het eigen vermogen is in de afgelopen jaren behoorlijk toegenomen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat afhankelijk van de ontwikkeling van de NVBS zelf een verhuizing van het archief noodzakelijk kan zijn en dat we daar -juist ook financieel gezien- rekening mee moeten houden.
- Ten laste van het eigen vermogen is gedoteerd aan een continuïteitsreserve.
- Een continuïteitsreserve is noodzakelijk om de continuïteit van de stichting te waarborgen

Afrondend

Het bestuur van de SNR spreekt ook dit jaar met groot genoeg woorden van dank uit aan de vele vrijwilligers die er voor zorg(d)en dat onze collectie groeit, wordt geordend en steeds toegankelijker wordt voor leden en niet-leden.

De [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#) (SNR) wordt door de Belastingdienst aangemerkt als een culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat SNR geen schenk- en/of erfbelasting hoeft te betalen over de ontvangen schenkingen en erfenissen. Bovendien zijn giften aan de SNR aftrekbaar, binnen de daarvoor geldende regels.

De stichting NVBS-Railverzamelingen heeft tot doel: *het (via de NVBS of eigenstandig) verwerven en het beheren en toegankelijk maken van documenten en archivalia, daaronder begrepen boeken, tijdschriften, voorschriften, dienstregelingen, albums, notities, (negatieven en afdrucken van) fotografische opnamen en audiovisuele opnamen, alsmede op digitale gegevensdragers vastgelegde documentatie, archivalia en opnamen, een en ander in de ruimste zin van het woord, betrekking hebbend op het spoor- en tramwegwezen*

Hieronder de informatie over de ANBI status van de [Stichting NVBS-Railverzamelingen](#) .
Kijk voor meer informatie op de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl/anbi.

Naam	Stichting NVBS Railverzamelingen (SNR)
RSIN-nummer	8118.73.390
Bankrekeningnummer	NL27 INGB 0009 5987 51 ten name van STICHTING NVBS-RAILVERZAMELINGEN.
Contactgegevens	Secretariaat Stichting NVBS Railverzamelingen Verheijdenstraat 4, 7415 BK Deventer
Bestuurssamenstelling per 31.12.2023	<ul style="list-style-type: none"> • Sjef Janssen voorzitter • Klaas Rixten secretaris • Frank Vollmuller penningmeester • Maikel Rörik bestuurslid en digitale zaken a.i. • Pieter Eveleens Maarse conservator • Kees Wielemaker benoemd vanuit het Hoofdbestuur NVBS
Beleidsplan	Het SNR-bestuur heeft in april 2019 het Beleidsplan 2019-2022 vastgesteld.
Beloningsbeleid	De Stichting is een vrijwilligersorganisatie. De bestuursleden, de conservator en alle medewerkers voeren onbezoldigd hun werkzaamheden uit.
Doelstelling	De doelstelling is opgenomen in de Statuten van de SNR (artikel 1.4 en 1.5), zoals goedgekeurd in de Algemene Ledenvergadering van de NVBS van 7 april 2018.
Verslag uitgeoefende activiteiten	Een verslag van de activiteiten is te vinden in het laatstverschenen SNR-jaarverslag alsmede in het jaarverslag van de NVBS.
Financiële verantwoording	De jaarrekening is opgenomen in het laatstverschenen SNR-jaarverslag en eveneens opgenomen in het integrale NVBS-jaarverslag.

- 0 -